

การขนส่งทางอากาศเปิดโลกธุรกิจ (Air Freight & Air Cargo)

รายวิชาการขนส่งในงานโลจิสติกส์ (สาขาการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน)

วิทยาลัยเทคนิคระยอง
ผู้สอน: อาจารย์นภัทสรณ เรือนเพชร

ทำไมธุรกิจถึงยอมจ่ายแพงเพื่อบิน?

การขนส่งทางอากาศคือการแข่งกับเวลา รวดเร็วที่สุด
มีตารางบินที่แน่นอน และความเสี่ยงในการถูกขโมยหรือสินค้ายับเยินต่ำมาก

สินค้าอายุสั้น
(Perishable)

สินค้าตามกระแส
(Trendy)

สินค้าเร่งด่วน
(Urgent)

สินค้ามูลค่าสูง
(High Value)

แข่งขันข้ามสมุทร: ท้องฟ้า หรือ มหาสมุทร?

ระยะเวลา (Time):	1-3 วัน - ชนะเลิศ! ✓	AIR OCEAN	หลายสัปดาห์ถึงเป็นเดือน
ต้นทุน (Cost):	ราคาสูง คิดตามน้ำหนัก/ปริมาตร		ประหยัดกว่ามาก - ชนะเลิศ! ✓
ความปลอดภัย (Safety):	สูงมาก โอกาสของหายต่ำ		มีความเสี่ยงเรื่องสภาพอากาศ
ลักษณะสินค้า (Ideal For):	น้ำหนักเบา มูลค่าสูง ของด่วน		ขนาดใหญ่ น้ำหนักมาก

เลือก **Air Freight** เมื่อ 'เวลา' มีมูลค่ามากกว่า 'ค่าขนส่ง'

ผู้โดยสารวิโงพิของวงการคาร์โก้

General Cargo:
สินค้าทั่วไป

Perishable Cargo:
ของเน่าเสียง่าย
(คุดอุนหญุมิ)

Dangerous
Goods (DG):
สินค้าอันตราย

Valuable Cargo:
ของมีค่า

Live Animal:
สิ่งมีชีวิต

Express Cargo:
พัสดุด่วนพิเศษ

เจาะลึกใต้ท้องเครื่อง พาหนะบนฟ้าก็มีกี่แบบ?

เครื่องบินโดยสาร
(Passenger Flight)

โหลดสินค้าได้เฉพาะใต้ท้องเครื่อง

เครื่องบินกึ่งโดยสาร
(Combi Flight)

แบ่งพื้นที่ชั้นบนให้ทั้งคนและสินค้า

เครื่องบินบรรทุกสินค้า
(Freighter / Cargo Flight)

ใส่สินค้าได้เต็มลำ ไม่มีที่นั่งผู้โดยสาร

ตัวละครหลักในวงจรโลจิสติกส์การบิน

1. Shipper (ผู้ส่งออก)
- ต้นทางผู้ผลิตสินค้า

2. Freight Forwarder (ตัวแทนรับขนส่ง)
- ผู้ซื้อกระดาษและรวบรวมของ

4. Consignee (ผู้นำเข้าและตัวแทนปลายทาง)
- ผู้รับสินค้าที่ปลายทาง

3. Airline / Carrier (สายการบิน)
- เจ้าของพื้นที่ที่ว่างบนฟ้า

Freight Forwarder: ซูเปอร์ฮีโร่ตัวกลาง

Consolidator (ผู้รวบรวม):
รวบรวมสินค้าจากหลายผู้ส่งออก
เพื่อซื้ออระวางเครื่องบินในราคาคุ้มค่า

Customs Broker:
เป็นตัวแทนจัดการเอกสารและ
พิธีการศุลกากรที่ซับซ้อน

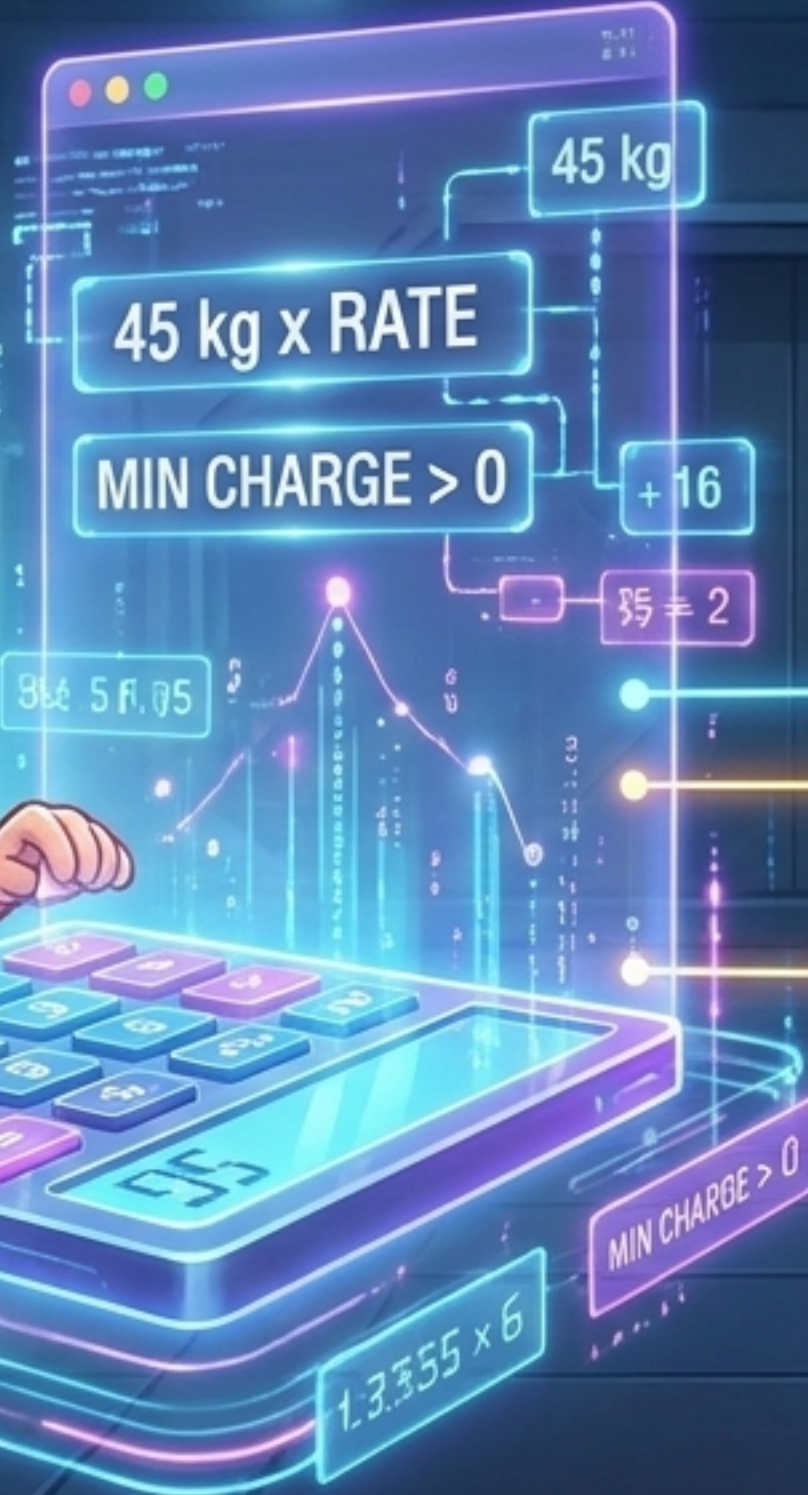
End-to-End Service:
ให้บริการครบวงจร (Door-to-Door)
ตั้งแต่แพ็คเกจ คลังสินค้า ถึงจัดส่ง

สถาปัตยกรรมการขนส่ง: จาก A ถึง Z

โครงสร้างต้นทุน: คิดเงินกันอย่างไร?

1. GCR (General Cargo Rates) สินค้าทั่วไป:

- Normal Charge: น้ำหนักไม่ถึง 45 กก.
- Quantity Charge: น้ำหนักมากกว่า 45 กก. (ยิ่งหนัก ยิ่งได้ราคาถูกลง)
- Minimum Charge: ราคาขั้นต่ำที่ต้องจ่าย

2. SCR (Specific Commodity Rates) สินค้าเฉพาะอย่าง:

สินค้าเฉพาะอย่าง:

- มีรหัสระบุเฉพาะเจาะจง เช่น รหัส 0006 สำหรับผลไม้สด (เรทราคาแตกต่างจากทั่วไป)

Note: คิรราคาจากน้ำหนักจริง เทียบกับ น้ำหนักเชิงปริมาตร (Chargeable Weight) แล้วเลือกตัวที่สูงกว่า

บิลนี้มีเซอร์ไพรส์: ค่าธรรมเนียมส่วนเพิ่ม

รายการบวกเพิ่มที่ต้องรู้ (Surcharges):

- **Fuel Surcharge (FSC):** ค่าธรรมเนียมน้ำมันที่ผันผวนตามตลาดโลก
- **Crisis Surcharge:** ค่าความเสี่ยงจากสถานการณ์โลก (เช่น บินผ่านน่านฟ้าสงคราม)
- **Terminal Charge:** ค่าธรรมเนียมคลังสินค้า (เช่น สุวรรณภูมิ มี TG และ BFS)
- **AWB Fee:** ค่าดำเนินการออกเอกสารใบตราส่งสินค้า

เอกสารชี้ชะตา: Air Waybill (AWB)

AWB คือ สัญญาการรับขนส่งระหว่างผู้ส่งและสายการบิน (ไม่ใช่เอกสารแสดงกรรมสิทธิ์)

Master Air Waybill (MAWB)

ออกโดย: สายการบิน (Airline)
ออกให้: Forwarder
(ในฐานะผู้จองระวางใหญ่)

House Air Waybill (HAWB)

ออกโดย: Forwarder
ออกให้: Shipper
(ผู้ส่งออกรายย่อย)

กฎหลัก IATA และภาระแบ่งพื้นที่การบิน (Traffic Conference Areas)

การแบ่งพิภคบนโลกเพื่อกำหนดค่าระวาง:

- TC 1 (สีแดง): อเมริกาเหนือ อเมริกาใต้
- TC 2 (สีเขียว): ยุโรป แอฟริกา ตะวันออกกลาง
- TC 3 (สีเหลือง): เอเชีย แปซิฟิก ออสเตรเลีย

★ ประเทศไทยของเราตั้งอยู่ในโซน TC3!

อัปเดตกฎ 2025: จับตาพัสดุอันตราย (Dangerous Goods)

กฎ IATA ที่เข้มงวดขึ้น:

แบตเตอรี่ลิเธียมต้องมีป้ายติดตามอุปกรณ์อัจฉริยะ:
อัปโหลดข้อมูลก่อนบิน

e-DGD: สายการบินเริ่มใช้
การสำแดงวัตถุอันตรายแบบ
อิเล็กทรอนิกส์

วิธีตรวจสอบ?

ดูเอกสาร MSDS (Material
Safety Data Sheet)
ที่ส่วนที่ 14 (UN Number)
เพื่อยืนยันวัตถุอันตราย

ความท้าทายระดับโลก: วิกฤตการณ์ตะวันออกกลาง

ผลกระทบลูกโซ่:
สงครามทำให้ต้องยกเลิก/ปรับลด
เที่ยวบินกว่า 150,000 เที่ยวบิน

วิกฤติน้ำมันเครื่องบิน:
ราคาน้ำมันพุ่งสูงขึ้นกว่า 129%
(แต่ละ 209 USD/บาร์เรล)

ต้นทุนที่พุ่งทะยาน:
ดัชนีราคาค่าระวางและตัวเครื่องบิน
ปรับตัวพุ่งขึ้นเฉลี่ย 58%

Impact: Forwarder และ Shipper ต้องแบกรับค่า Crisis Surcharge และ Fuel Surcharge ที่หนักหน่วงขึ้น

อนาคตของการบิน (Future Outlook): มุ่งสู่ Net Zero 2050

1

SAF (Sustainable Aviation Fuel):
การเปลี่ยนมาใช้เชื้อเพลิง
การบินแบบยั่งยืน

2

Carbon Credits:
ระบบซื้อขายสิทธิการปล่อยก๊าซ
(Thailand ETS, T-VER)

3

Smart Logistics:
ใช้เทคโนโลยี AI และระบบรถ
ไฟฟ้า (EV) ในระบบ Last-mile

การขนส่งทางอากาศคือหัวใจของธุรกิจโลกยุคใหม่
ที่ต้องรักษาสมดุลระหว่าง 'ความเร็ว' 'ต้นทุน' และ 'ความยั่งยืน'